

Sygn. akt I NO 28/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Janusz Niczyporuk

SSN Paweł Czubik

w sprawie z odwołania A. W.

od decyzji Prokuratora Generalnego z dnia 31 stycznia 2018 r. Nr (...) w przedmiocie przeniesienia w stan spoczynku wobec treści orzeczenia lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o trwałej niezdolności do pracy na stanowisku prokuratora w części dotyczącej daty przeniesienia w stan spoczynku po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 6 lutego 2019 r.,

uchyla zaskarżoną decyzję w zakresie dotyczącym określenia daty przeniesienia Odwołującego się w stan spoczynku i w tej części przekazuje sprawę Prokuratorowi Generalnemu do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

A. W. zajmował stanowisko prokuratora Prokuratury Okręgowej w G. od dnia 1 października 1994 r. W związku z problemami zdrowotnymi przebywał nieprzerwanie na zwolnieniu lekarskim od dnia 4 kwietnia 2017 r. W dniu 14

listopada 2017 r. lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. stwierdził, że nie jest on trwale niezdolny do pełnienia obowiązków prokuratora. Odwołujący się wniósł sprzeciw od powyższego orzeczenia, wobec czego kwestia jego zdolności do dalszego pełnienia obowiązków prokuratora została poddana badaniu przez komisję lekarską Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. Komisja ta w dniu 14 grudnia 2017 r. wydała orzeczenie, w którym stwierdziła, iż A. W. jest trwale niezdolny do pełnienia obowiązków prokuratora.

Odwołujący się pismem z dnia 3 stycznia 2018 r. wystąpił z wnioskiem o przeniesienie go w stan spoczynku od dnia 1 lutego 2018 r. Prokurator Okręgowy w G. w dniu 11 stycznia 2018 r. przedstawiając wniosek Odwołującego się wniósł o przeniesienie go w stan spoczynku. Oba wnioski zostały poparte przez Prokuratora Regionalnego w S.

Prokurator Generalny decyzją z dnia 31 stycznia 2018 r. przeniósł A. W. z dniem 14 grudnia 2017 r. w stan spoczynku, mając na uwadze treść i datę ostatniego orzeczenia komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o trwałej niezdolności do pracy na stanowisku prokuratora.

W dniu 28 lutego 2018 r. A. W. wniósł odwołanie od powyższej decyzji, zaskarżając ją w części dotyczącej określenia daty przeniesienia go w stan spoczynku z dniem 14 grudnia 2017 r. Decyzji zarzucił obrazę prawa, tj. przepisu art. 70 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 52) w zw. z art. 127 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 1767), poprzez błędną wykładnię tych przepisów i przyjęcie, że przeniesienie go w stan spoczynku nastąpiło z dniem 14 grudnia 2017 r., podczas gdy prawidłowa interpretacja tych przepisów powinna prowadzić do stwierdzenia, że przejście w stan spoczynku nastąpiło z datą doręczenia mu zaskarżonej decyzji, tj. z dniem 15 lutego 2018 r. Odwołujący się wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w zakresie określenia daty przeniesienia go w stan spoczynku z dniem 14 grudnia 2017 r. i przekazanie sprawy w tej części do ponownego rozpoznania Prokuratorowi Generalnemu. W uzasadnieniu odwołania Odwołujący się wskazał, że zaskarżona decyzja ma charakter retroaktywny, kształtujący jego status prawny z mocą wsteczną. Ponadto podniósł, iż ma ona dla niego negatywne konsekwencje

przejawiające się wcześniejszą utratą 5% wynagrodzenia, wiążącą się z wezwaniem go przez Prokuratora Okręgowego w G. do zwrotu kwoty 1.081,48 zł jako nienależnie wypłaconej za grudzień 2017 r. oraz styczeń 2018 r., a także ma niekorzystne skutki w zakresie stosunku pracy łączącego go z Prokuraturą.

W odpowiedzi na odwołanie A. W., Prokurator Generalny wniósł o jego oddalenie wobec braku uzasadnionych podstaw. Podniósł, że w dniu 14 grudnia 2017 r. komisja lekarska Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Z. wydała orzeczenie, w którym stwierdziła, że Odwołujący się jest trwale niezdolny do pełnienia obowiązków prokuratora, co jest przeszkodą uniemożliwiającą prokuratorowi sprawowanie urzędu i powodem odsunięcia go od wykonywania czynności służbowych. W związku z powyższym uznał on datę 14 grudnia 2017 r. za dzień utraty przez A. W. zdolności do pełnienia obowiązków prokuratora.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie jest uzasadnione i zasługuje na uwzględnienie.

Moment przeniesienia prokuratora w stan spoczynku nie jest tożsamy z chwilą wydania orzeczenia o trwałej niezdolności do pracy na stanowisku prokuratora. Orzeczenie lekarza orzecznika lub komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych stanowi bowiem wyłącznie materialną podstawę do wydania decyzji w przedmiocie przeniesienia prokuratora w stan spoczynku i nie może jej zastępować (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 2013 r., III PO 16/12, Legalis nr 710466, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2012 r., III PO 2/12, Legalis nr 561675). Zgodnie z treścią przepisu art. 127 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze organem właściwym do przeniesienia prokuratora w stan spoczynku jest Prokurator Generalny, a nie podmiot potwierdzający trwałą niezdolność do pełnienia obowiązków prokuratora z medycznego punktu widzenia. Wobec powyższego nie można uznać dnia 14 grudnia 2017 r. za dzień przeniesienia Odwołującego się w stan spoczynku.

Momentem przeniesienia prokuratora w stan spoczynku jest bowiem dzień, w którym zainteresowany uzyskał realną możliwość zapoznania się z treścią decyzji w tym przedmiocie. Dopiero z chwilą wydania i doręczenia zainteresowanemu prokuratorowi odpisu takiej decyzji zaistnieje skutek prawny, jakim jest przejście przez niego w stan spoczynku (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2012 r.,

III PO 7/12, Legalis nr 561676; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2012 r., III PO 2/12, Legalis nr 561675).

Z tego też względu, w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, w związku z którym decyzja o przeniesieniu w stan spoczynku powinna zasadniczo wywierać skutek wyłącznie na przyszłość. Jedynie w wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych interesem zainteresowanego prokuratora (tj. w sytuacji, gdy w wyniku długotrwałej, trwającej dłużej niż rok, niezdolności do wykonywania swoich obowiązków służbowych, prokurator pomimo pozostawania na stanowisku nie otrzymywałby wynagrodzenia za pracę), dopuszcza się wsteczne przeniesienie go w stan spoczynku. Gwarantuje to bowiem zachowanie ciągłości świadczeń wynikających ze stosunku służbowego – tj. wynagrodzenia za pracę i uposażenia w stanie spoczynku (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2018 r., III PO 20/17, Legalis nr 1733678; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2012 r., III PO 7/12, Legalis nr 561676; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2012 r., III PO 1/12, Legalis nr 486776). W niniejszej sprawie powyższa przesłanka jednak nie zachodzi – Odwołujący się przebywał na zwolnieniu lekarskim poniżej roku (od dnia 4 kwietnia 2017 r.). Przeniesienie go w stan spoczynku z datą wsteczną w stosunku do daty doręczenia mu decyzji Prokuratora Generalnego z dnia 31 stycznia 2018 r. (tj. w dniu 15 lutego 2018 r.) miało dla niego niekorzystne konsekwencje – m.in. w postaci wcześniejszego obniżenia należnego mu wynagrodzenia za pracę oraz konieczności zwrotu odpowiedniej jego kwoty, uznanej za świadczenie nienależne. Z tego też powodu uznać należy nieprawidłowość przeniesienia A. W. w stan spoczynku z datą 14 grudnia 2017 r.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.